

**GMINNY
PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE PARADYŻ
NA LATA 2013 – 2015**

**Rozdział 1.
Wprowadzenie**

Program Wspierania Rodzin w Gminie Paradyż na lata 2013 - 2015 zwany dalej programem opracowany został w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.).

W myśl w/w ustawy rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne, niepełne i mające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych. Podmiotem realizującym ten cel na poziomie Gminy Paradyż jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Paradyżu. Podstawowym zadaniem jest bezpośrednio organizowanie i wykonywanie zadań związanych z zaspokojeniem potrzeb jednostek i rodzin pozostających w trudnej sytuacji życiowej poprzez rozpoznawanie tych potrzeb, bezpośrednio i pośrednio udzielanie świadczeń w formie pieniężnej, rzeczowej i usługowej. Pomoc powinna koncentrować się na wspomaganie osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, a także wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności opiekuńczo - wychowawczych oraz zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

**Rozdział 2
Diagnoza sytuacji rodzin w Gminie Paradyż**

Charakterystyka rodzin niewydolnych wychowawczo.

Rodziny z trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych.

Dysfunkcje te wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i zawodowym. Istotną rolę zgodną z polityką społeczną państwa odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym lub rzeczowym. To pracownicy socjalni są pierwszymi osobami, które mają bezpośredni kontakt z rodziną w środowisku. Przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy problemów. Gminę Paradyż według stanu na dzień 31.12.2012r. zamieszkiwało 4600 mieszkańców.

W poniższych tabelach przedstawiono liczbę osób i rodzin korzystających ze wsparcia GOPS w Paradyżu. Porównując dane w latach 2010, 2011 i 2012 widać, że mniej mieszkańców korzysta ze wsparcia MOPS, ale jest to spowodowane raczej nie poprawą sytuacji bytowej lecz nie podwyższaniem przez 6 lat kryteriów dochodowych w pomocy społecznej.

Liczba osób i rodzin korzystających z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Paradyżu.

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2010	175	688
2011	181	676
2012	166	609

Struktura rodzin korzystających z pomocy GOPS w Paradyżu w latach 2010-2012

Rok	Bezradność w sprawach opiek.-wych. i prowadzeniu gospod. domowego	Małżeństwa z 1 dzieckiem	Małżeństwa z 2 dzieci	Małżeństwa wielodzietne	Rodziny niepełne
2010	37	31	44	58	30
2011	35	27	46	52	23
2012	36	18	28	39	30

Głównym powodem przyznania pomocy w 2012 r. było ubóstwo. Problem ubóstwa jest od 2010 roku głównym problemem mieszkańców Gminy Paradyż, w dalszej kolejności bezrobocie, długotrwała choroba, niepełnosprawność, bezradność i alkoholizm. Liczba rodzin korzystających z pomocy ze wszystkich powodów udzielania pomocy nieznacznie spada ale raczej nie z powodu poprawy sytuacji mieszkańców lecz z powodu zamrożenia od 6 lat kryteriów dochodowych. Kryteria te uległy zmianie w październiku 2012 roku.

Główne powody ubiegania się o pomoc społeczną przedstawia poniższa tabela.

Powód ubiegania się o pomoc	2010 rok	2011 rok	2012 rok
ubóstwo	162	164	139
bezrobocie	47	58	66
niepełnosprawność	70	62	62
długotrwała choroba	48	55	48
bezradność	37	35	36
alkoholizm	7	10	18

W związku z problemem bezradności rodzin niewydolnych wychowawczo objęto je szczególną opieką pracowników socjalnych. Są to rodziny borykające się z wieloma problemami, tj. bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, ubóstwo, alkoholizm, przemoc.

Rozdział 3. Zasoby gminy

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Paradyż na lata 2013 – 2015 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje z terenu gminy opisane w poniższej tabeli.

Lp.	Nazwa i adres placówki	Rodzaj działalności
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Paradyżu	Praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach
2.	Gmina Paradyż	Przyznawanie i wypłacanie stypendiów, wyprawki szkolnej, dowozy uczniów do szkół.
3.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Wsparcie psychologiczne, specjalistyczne poradnictwo, przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu.
4.	Zespół Interdyscyplinarny	Wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężaniu problemu przemocy.
5.	Placówki służby zdrowia z terenu Gminy Paradyż	Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej.
6.	Placówki oświatowo- wychowawcze z terenu Gminy Paradyż	Działalność edukacyjno -wychowawcza, wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci.
7.	Miejski Ośrodek Kultury	Organizowanie zajęć pozaszkolnych i czasu wolnego dla dzieci.

Rozdział 4. Realizatorzy Programu

Głównym realizatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Paradyżu

Koordynatorem odpowiedzialnym za realizację programu będzie wyznaczony starszy pracownik socjalny zatrudniony w GOPS.

Program realizowany jest we współpracy z następującymi instytucjami:

- Urzędem Gminy w Paradyżu,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Paradyż,
- Zespołem Interdyscyplinarnym,
- Policją,
- Placówkami oświatowymi,
- Ośrodkami Zdrowia
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie,

Rozdział 5. Założenia Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Paradyż na lata 2013 – 2015 jest zgodny z założeniami zawartymi w dokumencie strategicznym jakim jest Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Paradyż.

Rozdział 6. Cele Programu

Cel główny: Wsparcie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Cele szczegółowe:

- 1) podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny;
- 2) wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością;
- 3) wspieranie rodzin dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalamie zasobów tkwiących w rodzinach;

Rozdział 7. Zadania programu

Harmonogram Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013 – 2015 w Gminie Paradyż został przedstawiony w formie poniższych tabel.

1. Cel szczegółowy I: Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny.

ZADANIA	REALIZATORZY /PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1. Promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, psycho-edukacyjnych, skierowanych do dzieci.	GOPS, GKRPA, Szkoły,	2013-2015	liczba zrealizowanych programów w stosunku do zaplanowanych	środki własne realizatorów
2. Działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin, w których opiekunowie pozostają bez pracy, w ramach projektów współfinansowanych	GOPS	2013-2015	Liczba osób, które otrzymały certyfikaty ukończenia szkoleń, warsztatów w stosunku do liczby	środki własne, Europejski Fundusz Społeczny

ze środków Unii Europejskiej.			osób biorących udział w projektach	
3. Podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie prawidłowego pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez prowadzenie akcji informacyjnych (rozpowszechnianie ulotek i materiałów informacyjnych).	GOPS, GKRPA	2013-2015	liczba przeprowadzonych akcji	środki własne realizatorów

2. Cel szczegółowy II: Wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością.

ZADANIA	REALIZATORZY /PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1. Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom zagrożonym kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.	GOPS	2013-2015	liczba rodzin objętych pomocą finansową w stosunku do rodzin objętych pomocą ogółem	środki własne, środki zewnętrzne
2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin posiłków w szkole i przedszkolu.	GOPS, szkoły	2013-2015	liczba dożywianych dzieci w stosunku do liczby złożonych wniosków	środki własne, środki zewnętrzne

3. Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki oraz stypendia i zasiłki szkolne.	GOPS, szkoły	2013-2015	liczba zakupionych wyprawek w stosunku do złożonych wniosków, liczba przyznanych stypendiów w stosunku do złożonych wniosków, liczba przyznanych zasiłków szkolnych w stosunku do złożonych wniosków	środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
5. Utworzenie rodzin wspierających i zawarcie umów	Gmina, GOPS	2013-2015	liczba rodzin wspierających	środki własne
6. Współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.	Gmina, GOPS	2013-2015	liczba umieszczonych dzieci	środki własne 2013 r. - 6000 zł

3. Cel szczegółowy III: Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmacnianie i wyzwalamie zasobów tkwiących w rodzinach.

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA
1. Prowadzenie monitoringu sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem.	GOPS	2013-2015	liczba monitorowanych rodzin	środki własne

2. Wspieranie rodzin przez asystenta rodziny (w razie potrzeby).	GOPS	2015	liczba asystentów w stosunku do liczby wspieranych rodzin	środki własne
3. Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (w tym pomoc psychologiczna i prawna).	GOPS, GKRPA	2013-2015	liczba udzielonych porad, konsultacji	środki własne realizatorów
4. Działania korekcyjno - edukacyjne mające na celu ograniczenie przemocy w rodzinie.	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, PCPR	2013-2015	liczba osób objętych działaniami korekcyjno-edukacyjnymi w stosunku do toczących się postępowań	środki własne realizatorów
5. Praca socjalna z rodzinami biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.	GOPS, PCPR	2013-2015	liczba dzieci, które powróciły do rodzin w stosunku do liczby dzieci umieszczonych w pieczy	środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
6. Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii.	GOPS, GKRPA	2013-2015	liczba osób, które podjęły terapię w stosunku do liczby osób uzależnionych	środki własne realizatorów

Rozdział 8. Odbiorcy Programu

Odbiorcami Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Paradyż są:

- 1) rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych;
- 2) dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki;
- 3) mieszkańcy gminy, przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

Rozdział 9. Przewidywane efekty realizacji Programu

Spodziewanym efektem realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny ma być:

- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- poprawa sytuacji dziecka w rodzinie,
- powrót dziecka z pieczy zastępczej,
- powstanie placówki wsparcia dziennego,
- podniesienie kompetencji i kwalifikacji osób biorących udział w projektach systemowych,
- poprawa stanu zdrowia dzieci przez organizowanie aktywnych form wypoczynku oraz propagowanie zdrowego stylu życia.

Rozdział 10. Źródła finansowania

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny są:

- 1) Środki własne gminy zaplanowane w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Paradyżu w kwocie – 6.000,00 zł.
- 2) środki zewnętrzne.

Rozdział 11. Monitoring i ewaluacja

Monitoring będzie polegał na:

- sporządzaniu sprawozdawczości miesięcznej, kwartalnej, półrocznej i rocznej,
- zbieraniu danych dotyczących rodziny i jej analizie.

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań głównie w oparciu o ankiety, wywiady, rysunki analizę założonych wskaźników.

Rozdział 12. Sposób kontroli i realizacji programu

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt przedstawia Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo- finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Andrzej Murawiec